

Information till livsmedelsföretagare

Alkoholhaltiga drycker

- tillverkning och märkning

Innehåll

1	Inledning.....	3
1.1	Omfattning.....	3
2	Registrering och kontroll.....	3
3	Import och export.....	4
4	Allmänt om tillverkning och märkning av vin.....	4
4.1	Vin (av druvor).....	4
4.2	Regler för vinframställning m.m.....	5
4.3	Regler för vintillverkning i Sverige.....	6
4.3.1	Nationella anpassningar.....	6
4.4	Anmälan om berikning eller sötning.....	7
4.4.1	När ska reglerna om anmälan till Livsmedelsverket tillämpas?.....	7
4.4.2	Anmälans innehåll.....	7
4.4.3	Anmälan för sötning.....	8
4.4.4	Tidsfrister vid anmälan.....	8
4.5	Märkning av vin.....	9
4.5.1	Obligatorisk märkning.....	10
4.5.2	Frivillig märkning.....	11
4.5.3	Tillämpningsföreskrifter om frivillig märkning.....	12
5	Märkning av övriga alkoholhaltiga drycker.....	14
5.1	Aromatiserade viner m.m.....	14
5.2	Spritdrycker.....	14
5.3	Cider.....	15
5.4	Övriga alkoholhaltiga drycker.....	15
6	Förpackningsstorlekar.....	15
7	Övrig lagstiftning.....	15
8	Var hittar man lagstiftningen?.....	15

1 Inledning

Denna informationsskrift är avsedd att hjälpa läsaren att hitta i det omfattande regelverk som finns inom området alkoholhaltiga drycker. Syftet är således inte att tolka regelverket.

1.1 Omfattning

Denna informationsskrift tar endast upp Livsmedelverkets ansvarsområde. För regler rörande tillverkning, lagring och införsel av alkohol hänvisas till andra myndigheter, däribland:

- **Skatteverket, Storföretagsregionen, Ludvikakontoret** godkänner upplagshavare eller registrerar varumottagare så att man har **rätt till partihandel**, vilket är ett krav för att kunna **sälja** dryckerna. Rätt till partihandel krävs även för att få **importera** alkoholdrycker. För att få **tillverka** sprit och alkoholdrycker krävs också ett **godkännande som upplagshavare**,
- **Statens folkhälsoinstitut** har tillsynsansvar över de företag som tillverkar sprit och alkoholdrycker och de som handlar med **alkoholhaltiga preparat och teknisk sprit**. Från och med den 1 januari 2011 togs dock kravet på särskilt tillverkningsstillstånd för tillverkning av sprit och alkoholdrycker bort,
- **Jordbruksverket** handlägger ärenden som rör **statistik om produktion**,
- Andra myndigheter som kan beröras är bland annat den **lokala Miljö- och hälsoskyddsnämnden** eller motsvarande, **Tullverket** och **Räddningsverket**.

2 Registrering och kontroll

Verksamheter som tillverkar, lagrar eller bedriver handel med alkoholhaltiga drycker ska uppfylla de allmänna hygien- och lokalkraven i förordning (EG) nr 852/2004 om livsmedelshygien. De ska också vara registrerade hos behörig tillsynsmyndighet, se Livsmedelverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:20) om livsmedelshygien och vägledningen om godkännande och registrering av livsmedelsanläggningar.

Fördelning av tillsynsansvaret framgår av 23 § livsmedelsförordningen (2006:813). Där stadgas att Livsmedelsverket har tillsynsansvaret för verksamheter där vin av druvor (inte fruktvin) och spritdrycker tillverkas. Livsmedelsverket har också enligt livsmedelsförordningen tillsyn över Systembolagets butiker. Verkets kontrollobjekt finns listade på webbplatsen, www.slv.se.

För tillverkning av fruktvin, öl, cider, ”alkoläsk” och blanddrycker faller tillsynsansvaret som regel på kommunernas miljö- och hälsoskyddsnämnd eller motsvarande.

Verksamheter som hanterar alkoholhaltiga drycker ska, som andra verksamheter där livsmedel hanteras, upprätta ett riskbaserat (HACCP-baserat) system för egenkontroll.

3 Import och export

För import av vin från tredje land krävs **ledsagardokument** s.k. VI1- och VI2-dokument, se artikel 40 – 53 i, samt bilagorna IX-X i kommissionens förordning (EG) nr 555/2008.

4 Allmänt om tillverkning och märkning av vin

Märkningsreglerna är olika för olika kategorier av drycker t.ex. vin producerat utanför EU, mousserande viner, spritdrycker över 15 % och alkoholdrycker 1,2-15 %.

- För alkoholdrycker (inte vin) upp till 15 % gäller generella märkningsbestämmelser (LIVSFS 2004:27).
- För samtliga kategorier gäller kravet på identifikationsmärkning (SLVFS 1993:20).
- För de olika kategorierna spritdrycker med alkoholhalt över 15 % och vin gäller specialbestämmelser utgivna i EG-förordningar.

4.1 Vin (av druvor)

EU har utfärdat regler för vintillverkning bl.a. rörande vilka druvor som får användas, vilka ämnen som får tillsättas, vilka processhjälpmedel och behandlingar som är tillåtna, villkor för blandning av viner och regler om hur viner ska och får märkas. För att vin ska få säljas inom EU för direkt konsumtion måste det ha tillverkats och märkts i enlighet med de här reglerna.

Då endast de uppgifter (de obligatoriska och de frivilliga), som reglerats i vinförordningarna, får användas i märkningen och ingenting får anges härutöver, blir reglerna om vilka vinframställningsmetoder som är tillåtna särskilt viktiga. Eftersom det i regel inte är tillåtet att ange olika tillsatser och processhjälpmedel i märkningen måste konsumenten åtminstone (teoretiskt) kunna förutse förekomsten av sådana genom att de oenologiska bestämmelserna följs till punkt och pricka. (Allergi-framkallande ämnen ska dock anges i märkningen. Se under 4.6.1 märkning av vin, obligatorisk märkning).

4.2 Regler för vinframställning m.m.

EG-förordningar gäller direkt i Sverige. Nya grundläggande vinregler finns i rådets förordning (EG) nr 1234/2007 som ska tillämpas fr.o.m. den 1 augusti 2009 (se artikel 4 i (EG) nr 491/2009). Vin som släpps ut på marknaden och märkts senast den 31 december 2010 och som följer de relevanta tillämpliga bestämmelserna i enlighet med Rådets förordning (EG) nr 1493/1999, senast den 1 augusti 2009, får saluföras till dess att lagren tömts. Årgångsvin behöver alltså inte märkas om ifall det var märkt i enlighet med gällande lagstiftning när det första gången sattes på marknaden.

Rådets förordning (EG) nr 1234/2007

I Rådets förordning (EG) nr 491/2009 av den 25 maj 2009 om ändring av förordning (EG) nr 1234/2007 om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna och om särskilda bestämmelser för vissa jordbruksprodukter (förordningen om en samlad marknadsordning) hittar man de grundläggande vinreglerna på ett samlat ställe. De gäller fr.o.m. den 1 augusti 2009 med tillämplig artikelnumrering i (EG) nr 1234/2007.

- **Analysmetoder**, artikel 120g i (EG) nr 1234/2007.
- **Oenologiska (= vinframställnings-) metoder och restriktioner**, 120b-f i (EG) nr 1234/2007. Tillämpningsföreskrifter om oenologiska metoder och behandlingar finns i (EG) nr 606/2009.
- **Ursprungsbeteckningar, geografiska beteckningar och traditionella uttryck**, artikel 118a-v. Tillämpningsbestämmelser finns i artikel 1-48 i (EG) nr 607/2009.
- **Märkning och presentation**, artikel 118w-zb i (EG) nr 1234/2007. Tillämpningsbestämmelser finns i artikel 49-72 i (EG) nr 607/2009.
- **Definitioner och alkoholhalter**, artikel 118b och bilaga I i (EG) nr 1234/2007.
- **Kategorier av vinprodukter**, bilaga XIb i bilaga III i (EG) nr 1234/2007.
- **Berikning, syrning och avsykning i vissa vinodlingszoner**, bilaga XVa i bilaga IV i (EG) nr 1234/2007,
- **Begränsningar**, bilaga XVb i (EG) nr 1234/2007.
- **Vinodlingszoner**, tillägg till bilaga XIb i (EG) nr 1234/2007.

Övergångsbestämmelser för vinmärkning medför att vin som märkts eller släppts ut på marknaden före den 31 december 2010 kommer att kunna märkas enligt de relevanta tillämpliga bestämmelserna senast den 1 augusti 2009 i förordning (EG) nr 1493/99.

Rådets förordning (EEG) nr 1601/91 om allmänna bestämmelser för definition, beskrivning och presentation av aromatiserade viner, aromatiserade vinbaserade

drycker och aromatiserade drinkar baserade på vinprodukter. Förordningen ska ersättas med en ny.

Tillämpningsföreskrifter i den del det berör Livsmedelsverkets ansvarsområde finns bland annat i kommissionens förordningar:

- (EG) nr 606/2009 om kategorier av vinprodukter, oenologiska metoder och restriktioner för vinframställning
- (EG) nr 555/2009 bl.a. när det gäller handeln med produkter inom vinsektorn med tredje land (artikel 40-50)
- (EG) nr 436/2009 bl.a. om följedokument vid transporter av vinprodukter och för register som ska föras inom vinsektorn och
- (EG) nr 607/2009 när det gäller skyddade ursprungs-beteckningar, och geografiska beteckningar, traditionella uttryck, märkning och presentation av vissa vinprodukter.

4.3 Regler för vintillverkning i Sverige

Det finns svenska regler som kompletterar förordningarna; Livsmedelsverkets föreskrifter (2002:48) om vinframställning och föreskrifterna (LIVSFS 2004:27) om märkning och presentation av livsmedel. De svenska reglerna innehåller närmare bestämmelser för tillämpning av kommissionens förordning (EG) nr 1622/2000 (som numera har upphävts. Enligt artikel 16 i (EG) nr 606/2009 ska hänvisningar till den förordningen anses som hänvisningar till (EG) nr 606/2009) och gäller inom livsmedelslagens tillämpningsområde, dvs. tillverkning av vin som sker i enskilt hushåll omfattas inte.

4.3.1 Nationella anpassningar

I huvudsak är vinområdet reglerat med gemensamma bestämmelser, men i vissa delar lämnar EG-förordningarna öppet för nationella regler, bl.a. om klassificering av druvsorter (som har hanterats av **Jordbruksverket** men som inte krävs numera enligt nuvarande regler.)

Inom Livsmedelsverkets ansvarsområde finns t.ex. möjligheter

- att begränsa vilka **oenologiska metoder** som får användas nationellt,
- att införa detaljregler för den **obligatoriska ansökan** eller **anmälan** som ska ske viss tid innan vissa metoder tillämpas, samt
- att reglera angående **kontroller** i samband med sötning och rektifiering av vinmust och
- att ha nationella krav på oenologisk kompetens som erfordras för att vissa oenologiska metoder ska få användas.

De nationella anpassningar som har gjorts hittills är att **Jordbruksverket**, **Livsmedelsverket** och **Folkhälsoinstitutet** utsetts till behöriga myndigheter inom sina respektive ansvarsområden. Till laboratorium att utföra officiella analyser inom

vinsektorn har Livsmedelsverket blivit utsett. Livsmedelsverket har utfärdat föreskrifter om anmälan (LIVSFS 2002:48).

Livsmedelsverket ansvarar för frågor som gäller märkning, tillsatser, analysmetoder och intyg vid export samt tillsyn av tillverkningsanläggningar vad gäller redlighetsaspekter och livsmedelshygien. Av detta får anses följa att Livsmedelsverket också ansvarar för viss tillsyn vad gäller användningen av olika oenologiska metoder.

4.4 Anmälan om berikning eller sötning

4.4.1 När ska reglerna om anmälan till Livsmedelsverket tillämpas?

Enligt bilaga V, punkt B, i rådets förordning (EG) nr 479/2008 får sackaros (vanligt socker) användas för höjning av alkoholhalten (berikning) genom chaptalisering av färska druvor, delvis jäst druvmust eller ungt icke färdigjäst vin och för druvmust, (för Sverige) i vinodlingszon A. En **anmälan** om höjning av alkoholhalten ska enligt 2 § (LIVSFS 2002:48) ske till Livsmedelsverket.

4.4.2 Anmälan innehåll

En **anmälan** ska innehålla de uppgifter som anges i artikel 12 i (EG) nr 606/2009, nämligen:

- namn och adress på den person som gör anmälan,
- den plats där processen ska utföras,
- dag och klockslag då processen inleds,
- beteckning på den produkt som är föremål för processen,
- den metod som används i processen, samt närmare uppgifter om vilken typ av produkt som ska användas i denna.

Av kommissionens förordning (EG) nr 436/2009 om **följedokument** och **register**, framgår i artikel 41 vilka behandlingar som ska antecknas i registren och i artikel 43 att den som är skyldig att föra register också ska föra register över vissa uppräknade produkter (exempelvis **sackaros** och **koncentrerad druvmust**).

4.4.3 Anmälan för sötning

För **sötning** gäller enligt Bilaga I D i förordning (EG) nr 606/2009 att en anmälan ska lämnas in till den behöriga myndigheten (Livsmedelsverket). Anmälan ska vara myndigheten tillhanda minst 48 timmar före den dag då sötningen ska äga rum. Utförs sötningar ofta eller kontinuerligt av ett företag, kan en anmälan som omfattar flera processer eller avser en angiven tidsperiod lämnas in. Denna anmälan kan godtas under förutsättning att företaget för register över varje sötning och däri registrerar de uppgifter som krävs för en anmälan om sötning. Dessa är:

- mängden av samt den totala och den verkliga alkoholhalten i det vin som ska sötas
- mängden av samt den totala och den verkliga alkoholhalten i den druvmust som ska tillsättas (om koncentrerad druvmust; mängden och densiteten)
- den totala och den verkliga alkoholhalten i vinet efter sötningen.

Ett register ska föras över inkommande och avgående varor som visar vilka mängder druvmust eller koncentrerad druvmust som innehas av den fysiska eller juridiska personen som avser att genomföra sötningen.

4.4.4 Tidsfrister vid anmälan

Livsmedelsverkets föreskrifter om tillverkning av vin, reglerar att anmälningar avseende **höjning av alkoholhalten, koncentrerings, syrning** och **avsyrning** enligt Bilaga XVa i Bilaga IV D 4 i (EG) nr 1234/2007, ska vara Livsmedelsverket tillhanda senast 48 timmar före den tidpunkt höjningen av alkoholhalten ska påbörjas. För **sötning** finns redan denna tidsfrist angiven i förordning (EG) nr 606/2009. Samma tidsfrist – 48 timmar – ska gälla för anmälningar av alla behandlingar och en anmälan i förväg kan lämnas in för flera processer eller för en bestämd period (exempelvis ett vinår).

Enligt artikel 12.3 i rådets förordning (EG) nr 606/2009, får medlemsstaterna tillåta att en enda anmälan lämnas in i förväg för flera processer eller för en viss bestämd period. En sådan anmälan får endast godtas om företaget i enlighet med tillämpningsföreskrifterna för artikel 185 c i förordning (EG) nr 1234/2007 skriver in uppgifterna om processen för höjning av alkoholhalten i registren, så snart själva processen har avslutats. Om det i en anmälan i förväg för flera processer inte sägs vilken dag och vid vilken tidpunkt en process ska inledas ska detta skrivas in i registret **innan** en process inleds.

4.5 Märkning av vin

Märkningsbestämmelser finns i (EG) nr 1234/2007 del II avdelning II kapitel I avsnitt I b artikel 118w – 118zb och I E(EG) nr 607/2009 kapitel IV artikel 49 – 72. Övergångsbestämmelser medför att även vin som märkts eller släppts ut på marknaden före den 31 december 2010 kommer att kunna märkas enligt de bestämmelser som var tillämpliga senast den 1 augusti 2009 till dess. De nya bestämmelserna (förordning (EG) nr 1234/2007) kommer att kunna tillämpas parallellt från och med den 1 augusti 2009.

Om inte annat föreskrivs i (EG) nr 1234/2007 ska följande direktiv gälla för produkter som faller inom deras tillämpningsområde: Direktiv 89/104/EEG och 89/396/EEG (identifikationsmärkning av livsmedelspartier), 2000/13/EG (märkningsdirektivet) samt 2007/45/EG (färdigförpackade varors nominella mängder).

Definitionen på **vin** enligt (EG) nr 1234/2007, bilaga Bilaga XIb i i Bilaga III punkt 1 är den produkt som framställs uteslutande genom total eller partiell alkoholjäsning av krossade eller okrossade färska druvor eller av druvmust (jrf. dock artikel 113d om fruktvin). Vin ska:

- ha en verklig alkoholhalt (efter tillåten berikning) av lägst 8,5 vol % om vinet härrör från druvor som uteslutande skördats i zon A och B (annars 9 vol %) och högst 15 vol % (undantag kan göras upp till 20 vol % för vissa fastställda vinodlingsområden, se artikel 2 i (EG) nr 606/2009. (Sverige zon A enligt tillägg till bilaga XIb i Bilaga III i (EG) nr 1234/2007.) Vin med skyddad ursprungs- eller geografisk beteckning kan dock genom undantag ha en verklig alkoholhalt av lägst 4,5 vol% och högre än 15 vol% för viner med skyddad ursprungs-beteckning som har framställts utan berikning.
- ha en total syrahalt uttryckt som vinsyra på minst 3,5 g/l eller 46,6 mval/l.
- Retsina, grekiskt vin som behandlats med kåda samt ”Tokaji eszencia ska betraktas som vin.

I bilagan räknas upp olika kategorier av vin, ungt icke färdigjäst vin, likörvin, mousserande vin, mousserande kvalitetsviner, mousserande kvalitetsviner av aromatisk typ, mousserande vin med tillsatt koldioxid, pärlande vin, pärlande vin med tillsatt koldioxid, druvmust, koncentrerad druvmust, rektifierad koncentrerad druvmust, vin från lätt torkade druvor, vin av övermogna druvor och vinättika.

4.5.1 Obligatorisk märkning

Obligatorisk märkning enligt artikel 118x och y i (EG) nr 1234/2007 är:

- kategorin vinprodukt enligt bilaga XIb (ej obligatoriskt om skyddad ursprungs/geografisk beteckning har angetts)
- För vin med skyddad ursprungs-/geografisk beteckning:
uttrycket skyddad geografisk ursprungsbeteckning eller skyddad geografisk beteckning och namnet på den beteckningen, ej obligatoriskt om traditionellt uttryck angetts
- ursprunget (se artikel 55 i (EG) nr 607/2009)
- nominell volym (I STAFS 2003:1 regleras tillåtna volymangivelser samt storleken på dessa angivelser)
- verklig alkoholhalt i volymprocent; ska anges som hel eller halv volymprocentandel och får inte avvika mer än 0,5 volymprocentenheter från den alkoholhalt som fastställdes i analysen
- uppgift om tappningsföretaget eller för alla olika mousserande viner namnet på producenten eller leverantören
- importören om det är tillämpligt
- för alla olika mousserande viner: uppgift om sockerhalten
- varupartiets identifikationsmärkning; partiets löpnummer i enlighet med direktiv 89/396/EEG (se SLVFS 1993:20)
- märkning med allergiframkallande ingredienser som avses i bilaga III 2003/89/EG enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/13/EG om märkning och presentation av livsmedel artikel 6.3a första stycket (undantag för vissa uppräknade ingredienser finns i kommissionens direktiv 2005/26EG).

Den obligatoriska märkningen ska anges inom **samma synfält** på behållaren med tydliga, läsbara, utplånliga bokstäver, urskiljbara från övriga uppgifter mm. Uppgift om importör, partiets nummer och allergiframkallande ingredienser **får** dock anges utanför detta synfält. Allergiframkallande ingredienser ska anges på något av gemenskapens officiella språk så att konsumenten utan svårighet kan förstå alla dessa uppgifter. Sulfiter kan benämnas sulfiter, svaveltrioxid eller svaveldioxid.

4.5.2 Frivillig märkning

Märkningen får **kompletteras** med nedanstående **frivilliga uppgifter** enligt artikel 118z (EG) nr 1234/2007:

- uppgift om sockerhalten om det inte är obligatoriskt som för mousserande viner
- *endast för vin med skyddad geografisk/ursprungsbeteckning:*
traditionella uttryck enligt artikel 118u b för produktions- eller lagringsmetoden, kvalitet, färg, typ av plats eller en särskild händelse som är förknippad med historien för produkter med en skyddad geografisk- eller ursprungsbeteckning
- EU-logotypen för skyddad geografisk eller ursprungsbeteckning
- uttryck som avser vissa produktionsmetoder
- *endast för vin med skyddad ursprungs- eller geografisk beteckning:*
namnet på en geografisk enhet som är större eller mindre än det underliggande området för ursprungsbeteckningen eller den geografiska beteckningen
- produkttyp
- en särskild färg.

Nedanstående frivilliga märkningsuppgifter får anges av den som blivit **särskilt godkänd** för detta:

- årgång
- namnet på en eller flera druvsorter

Ansökan om godkännande för att få märka vin med **årgång och druvsort** ska skriftligen lämnas in till Livsmedelsverket och innehålla följande:

- uppgift om livsmedelsföretagarens namn och adress samt organisationsnummer, personnummer eller samordningsnummer
- uppgifter som styrker att vinproducenten har rutiner som medför att vin som framställs av denne kan märkas korrekt med druvsort(er) och /eller årgång

Förslag till sådana rutiner:

Mottagningsrutiner (för druvor från annan odlare)

Leverantörsförsäkran som innehåller:

- Datum för mottagning
- Namn på odlare
- Uppgifter om odlingen (t.ex. plats)

- Druvsort
- Vikt
- Sprutjournal för bekämpningsmedel

Rutiner vid egen odling

Dokumentation som innehåller:

- Datum för skörd
- Uppgifter om odlingen (t.ex. plats)
- Druvsort
- Vikt
- Sprutjournal för bekämpningsmedel

Avstjälkning, pressning, klarning

Dokumentation av druvsort, batch och volym

Jäsning

Dokumentation av druvsort, batch och volym

Mognadslagring

Dokumentation av druvsort, batch och volym

Tappning

Dokumentation av druvsort, batch och volym

Referensprover med märkningsuppgifter (sparas 2 år)

Odlare ska vara registrerad som primärproducent hos Länsstyrelsen

4.5.3 Tillämpningsföreskrifter om frivillig märkning

Tillämpningsföreskrifter om frivillig märkning finns i artikel 49 ff i (EG) nr 607/2009.

Enligt artikel 49 får inte märkningen kompletteras med andra uppgifter än de som föreskrivs i den förordningen, föreskrivs i artikel 118x, y och z i (EG) nr 1234/2007, såvida det inte uppfyller kraven i artikel 2.1 a i direktiv 2000/13/EG, se nedan

”Artikel 2

1. Märkningen och dess närmare utformning får inte

a) vara sådan att den på ett avgörande sätt skulle kunna vilseleda köparen, i synnerhet

i) om vad som är utmärkande för livsmedlet, särskilt dess slag, identitet, egenskaper, sammansättning, kvantitet, hållbarhet, ursprung eller härkomst, framställnings- eller produktionsmetod,

ii) genom att tillskriva livsmedlet verkningar eller egenskaper som det inte har,

iii) genom att antyda att livsmedlet har speciella egenskaper, då i själva verket alla liknande livsmedel har sådana egenskaper”

Artikel 50: obligatoriska uppgifter som måste anges inom samma synfält på etiketten och att de ska vara outplånliga samt lätta att urskilja.

Artikel 51: hur allergena ingredienser som anges i bilaga III a till direktiv 2000/13/EG ska anges på etiketten och att för sulfiter kan ”sulfiter” eller ”svaveldioxid” anges. *Utöver* angivelsen av sulfiter kan det pictogram som anges i bilaga X användas.

Artikel 52: produkter som inte uppfyller kraven på märkning och presentation får inte saluföras i EU eller exporteras, förutom när det gäller varor som ska exporteras om dessa uppgifter krävs enligt lagstiftningen eller på språket i det tredje landet.

Artikel 53: förbud mot blykapsyler.

Artikel 54: hur den verkliga alkoholhalten ska anges.

Artikel 55: hur ursprungsbeteckning ska anges - från medlemsstat, tredje land eller blandning av vin från olika länder i EU m.m.

Artikel 56: hur tappningsföretag, producent, importör och försäljare ska anges.

Artikel 57: uttryck som avser egendomar och som endast får användas för vin med skyddad beteckning och då vinet odlats och framställts på den egendomen. Det finns inga skyddade uttryck för Sverige.

Artikel 58: termer för sockerhalt.

Artikel 60: särskilda märkningskrav för mousserande viner med tillsatt koldioxid.

Artikel 61: hur årgång får märkas.

Artikel 62: hur druvsort får märkas.

Artikel 63: särskild kontroll av årgång och druvsort.

Artikel 64: hur sockerhalt får anges.

Artikel 65: villkor för användning av EU-logotypen för skyddade ursprungs- och geografiska beteckningar.

Artikel 66: skyddade uttryck avseende produktionsmetoder t.ex. lagrad i ektunna, jäst på flaska, klassisk metod, crémant, ekologiska produktionsmetoder.

Artikel 67: användning av namnet på en geografisk enhet som är större än eller mindre än ett område för en geografisk eller ursprungsbeteckning får endas ske på vinetiketter för viner med skyddade beteckningar.

Artikel 68: skyddade flasktyper.

Artikel 69: skydd av ”mousserande-vin flaskor”.

Artikel 70: möjlighet till hårdare nationella regler för viner med skyddade ursprungs- och geografiska beteckningar.

5 Märkning av övriga alkoholhaltiga drycker

5.1 Aromatiserade viner m.m.

Regleras i förordning (EG) 1601/91 samt i Livsmedelsverkets föreskrifter om märkning (LIVSFS 2004:27) Exempel: aromatiserat vin (minst 75 % vin, alkoholhalt 14,5–22 %), aromatiserad vinbaserad dryck (minst 50 % vin, alkoholhalt 7–14,5 %), aromatiserad drink baserad på vinprodukter (minst 50 % vin, alkoholhalt 7 %).

5.2 Spritdrycker

Regleras i (EG) nr 110/2008 och 1014/90 samt i Livsmedelsverkets föreskrifter om märkning (LIVSFS 2004:27). Alkoholhalten i spritdrycker ska vara minst 15 %. Spritdrycker som framställts enligt den tidigare gällande förordning (EG) nr 1576/89 senast den 20 maj 2009 får fortsätta att saluföras till dess att lagren tar slut.

I rådets förordning (EG) 110/2008 finns de generella bestämmelserna för definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, spritdrycker. Den innehåller definition av vad som avses med spritdryck, definition av olika kategorier av spritdrycker, vilka betydelser som ord som sötning, blandning, egalisering, mognadslagring, aromatisering, färgning, likörer och spritglögg ska ges.

Förordningen omfattar bestämmelser om alkoholhalter för de olika kategorierna, tillsatser, beteckningar, märkning och marknadsföring. I bilaga III till förordningen finns samtliga tillåtna geografiska beteckningar som får ersätta namnet på respektive spritdryckskategori som är uppräknade. Därtill finns kommissionsförordningar om tillämpningsbestämmelser av rådsförordningen, om övergångsbestämmelser, om tillämpningen av avtal mellan tredje land och EG angående ömsesidigt erkännande av vissa spritdrycker, samt rådsbeslut om slutande av avtal mellan EG och USA om ömsesidigt erkännande av vissa spritdrycker. Förordning 2009/92 gäller både spritdrycker och aromatiserade drycker och handlar om analysmetoder för etylalkohol av jordbruksursprung som används vid framställning av dessa.

5.3 Cider

För framställning av cider finns svenska regler i Livsmedelsverkets föreskrifter (2005:11) om cider. Reglerna ska tillämpas på cider som marknadsförs i Sverige. Det finns även en vägledning till föreskrifterna, se verkets webbplats www.slv.se.

5.4 Övriga alkoholhaltiga drycker

Regleras i Livsmedelsverkets föreskrifter om märkning (LIVSFS 2004:27). Exempel: öl, cider, fruktviner, ”alkoläsk” och blanddrycker.

6 Förpackningsstorlekar

Bestämmelser om olika förpackningsstorlekar finns i SWEDACs föreskrifter; se STAFS 2003:1 på www.swedac.se.

7 Övrig lagstiftning

- Alkohollagen (SFS 2010:1622)
- Lagen om alkoholskatt (SFS 1994:1564)
- Livsmedelslagen (SFS 2006:804)
- Livsmedelsförordningen (SFS 2006:813)
- Förordning (EG) nr 178/2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning osv.
- Förordning (EG) nr 852/2004 om livsmedelshygien

8 Var hittar man lagstiftningen?

Föreskrifterna, i konsoliderad form, finns tillgängliga på Livsmedelsverkets webbplats www.slv.se.

Föreskrifterna kan också beställas från Livsmedelsverkets kundtjänst, Box 622, 751 26 Uppsala, tel 018-17 55 06, fax 018-15 77 11.

EGs förordningar och direktiv publiceras i EGT (Europeiska Gemenskapernas Officiella Tidning).

EGs förordningar och direktiv finns också på Internet, under adressen <http://eur-lex.europa.eu/sv/index.htm>. Endast numret på den ursprungliga förordningen eller direktivet anges och senare ändringar kan ha tillkommit. Vissa förordningar kan finnas i konsoliderad form, det vill säga alla ändringar som har gjorts i förordningen har arbetats in i texten.